

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการนิเทศการฝึกปฏิบัติ และปัญหาการนิเทศการฝึกปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาล ในคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ว่าในปัจจุบันมีการนิเทศการฝึกปฏิบัติเป็นอย่างไร มีปัญหาอะไรบ้าง และต้องการแนวทางในการนิเทศการฝึกปฏิบัติอย่างไร

1. กลุ่มประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ อาจารย์พยาบาล และนักศึกษาพยาบาลของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้แก่

- (1) หัวหน้าภาควิชาทุกภาควิชา จำนวน 8 คน
- (2) อาจารย์พยาบาลที่ทำหน้าที่สอนและรับผิดชอบการฝึกปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาล ซึ่งมีทั้งหมด 83 คน
- (3) นักศึกษาพยาบาล ซึ่งขึ้นฝึกปฏิบัติงานมาแล้ว คือ

นักศึกษาพยาบาลปีที่ 2	105 คน
นักศึกษาพยาบาลปีที่ 3	88 คน
นักศึกษาพยาบาลปีที่ 4	91 คน
รวมประชากรที่ใช้ในการวิจัยทั้งหมด	375 คน

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์หัวหน้าภาควิชาทั้ง 8 คน และส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มประชากร จำนวน 367 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืน 337 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.83 ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งทั้งหมดและอัตราส่วนร้อยละของแบบสอบถามที่ได้รับคืน

กลุ่มประชากร	จำนวนแบบสอบถาม ที่ส่งทั้งหมด	จำนวนแบบสอบถาม ที่ได้รับคืน	
		จำนวน	ร้อยละ
อาจารย์นิเทศก์	83	75	90.36
นักศึกษาพยาบาล ปีที่ 2	105	104	99.05
นักศึกษาพยาบาล ปีที่ 3	88	79	89.77
นักศึกษาพยาบาล ปีที่ 4	91	79	86.81
รวม	367	337	91.83

2. เครื่องมือและวิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

- (1) แบบวิเคราะห์เอกสาร
- (2) แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง
- (3) แบบสอบถาม

2.2 การสร้างเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้ดำเนินการสร้างอย่างเป็นขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ เป็นขั้นตอน ดังนี้

(1) ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและผลการวิจัยจากเอกสาร บทความ และงานวิจัยต่าง ๆ หลักสูตร และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการฝึกปฏิบัติงานของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

(2) กำหนดประเด็นปัญหาหรือกรอบความคิดที่ใช้ในการวิจัยนำไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบแก้ไข และให้คำแนะนำ

(3) ทำการสร้างเครื่องมือวิจัยจากประเด็นปัญหาหรือกรอบความคิดในการวิจัย หลังจากได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นที่ 2 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของเครื่องมือ ดำเนินการ ดังนี้

นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุง เพื่อให้มีความสมบูรณ์ในด้านความตรงของเนื้อหา (Content Validity)

2.3 ลักษณะของเครื่องมือ เครื่องมือที่สร้างขึ้น ประกอบด้วยรายละเอียด ดังนี้คือ

ชุดที่ 1 แบบวิเคราะห์เอกสาร สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร คือ คู่มือการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ชุดที่ 2 แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เพื่อใช้สัมภาษณ์
หัวหน้าภาควิชาทุกภาควิชา แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้รับการสัมภาษณ์
ตอนที่ 2 สภาพการนิเทศการฝึกปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาล เน้น
นโยบายในเรื่องต่อไปนี้

ก. ผู้รับผิดชอบในการนิเทศการฝึกปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาล

ข. ลักษณะการฝึกปฏิบัติและลักษณะการนิเทศการฝึกปฏิบัติ

ค. กระบวนการในการนิเทศการฝึกปฏิบัติ

- การวางแผนการนิเทศการฝึกปฏิบัติ

- การให้ความรู้ก่อนการฝึก ระหว่างฝึก และหลังการฝึกปฏิบัติ

- การนิเทศการฝึกปฏิบัติ และการสนับสนุนการดำเนินงาน

- การสร้างแรงจูงใจ การสร้างขวัญและการสร้างกำลังใจ

ในการฝึกปฏิบัติ

- การประเมินผลการนิเทศการฝึกปฏิบัติ

ง. ปัญหาในการนิเทศการฝึกปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาล

จ. แนวทางในการแก้ปัญหาหรือความต้องการในการนิเทศการฝึก
ปฏิบัติ

ชุดที่ 3 แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือที่ใช้กับอาจารย์และนักศึกษา ซึ่ง
ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง สร้างในลักษณะแบบเลือกตอบ (Multiple choices) และ
ปลายเปิด (Open ended) เน้นสภาพการปฏิบัติจริง แบ่งออกเป็น 5 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพการนิเทศการฝึกปฏิบัติ

ตอนที่ 3 กระบวนการในการนิเทศการฝึกปฏิบัติ

ตอนที่ 4 สภาพปัญหาในการนิเทศการฝึกปฏิบัติ

ตอนที่ 5 แนวทางแก้ไขปัญหาหรือความต้องการในการนิเทศการฝึก
ปฏิบัติ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

(1) การแจกแบบสอบถาม ดำเนินการโดยการขอความกรุณาจากบัณฑิตวิทยาลัย ออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จากนั้น ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปยังคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และแจกแบบสอบถามด้วยตัวเอง หนึ่งระยะเวลา 1 สัปดาห์ ผู้วิจัยจึงออกไปรวบรวมแบบสอบถามด้วยตัวเอง

(2) ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ และเอกสาร ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยสัมภาษณ์และวิเคราะห์ด้วยตัวเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย ดำเนินการดังนี้

(1) ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ดำเนินการวิเคราะห์โดยหาค่าความถี่และความถี่และร้อยละ และจัดอันดับ เสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

(2) ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ที่เป็นแบบเลือกตอบ และแบบปลายเปิด วิเคราะห์โดยรวบรวมและนำเสนอโดยการบรรยาย

5. การนำเสนอการวิจัย

การเสนอผลการวิจัยจะนำเสนอข้อมูล ตามลำดับดังนี้

บทที่ 1 บทนำ

กล่าวถึง ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย ประโยชน์ของการวิจัย คำนียามที่ใช้ในการวิจัย และวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับ

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กล่าวถึง หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และการวิจัยที่เกี่ยวกับการนิเทศ

การศึกษา การนิเทศการพยาบาล การฝึกปฏิบัติการพยาบาล ทั้งของไทยและ
ต่างประเทศ

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

กล่าวถึง วิธีดำเนินการวิจัย และการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยละเอียด
ในเรื่องวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากร และกลุ่มตัวอย่างประชากร เครื่องมือ
ที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การ
วิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอการวิจัย

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

กล่าวถึง ลำดับการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งนำเสนอในรูป
ของตารางประกอบคำบรรยาย และการบรรยายสรุป

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และขอเสนอแนะ

กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผล
การวิจัย อภิปรายผลการวิจัย ขอเสนอแนะ และขอเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป